

Link ที่มาของข่าว : <https://www.amarintv.com/news/detail/79081>

ข้อสรุป (Key message)

แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประชากรกลุ่มแรงงานต่างด้าว
กรณีแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมาย หรือทำผิดกฎหมายในประเทศไทย

1. สถานการณ์ ความสำคัญ ปัญหาที่พบ

1.1. บทวิเคราะห์จากเนื้อความข่าว

สืบเนื่องจากสื่อออนไลน์มีการแชร์ข่าว หัวข้อ “คนไทยทำเสียเอง ลอบขน ต่างด้าว จากมาเลเซีย ผวาหอบ โควิดแอฟริกาใต้เข้าประเทศ” เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2564 โดยอ้างอิงแหล่งข่าวจากสื่อ amarintv.com ตามลิงค์ต่อไปนี้ <https://www.amarintv.com/news/detail/79081> โดยเนื้อหาระบุว่า เมื่อเวลา 07.00 น.วันนี้ (9 พ.ค. 64) พันเอกอายุพันธ์ กรรณสูต ผู้บังคับการหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 5 พร้อมกำลัง ทหารหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 5 ร่วมกับทหารร้อย ร.5021 เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองสะเดา ตำรวจ สภ.สะเดา และฝ่ายปกครองอำเภอสะเดา สกัดจับรถแท็กซี่มีเตอร์ สายสนามบินหาดใหญ่ 2 คัน ขณะลักลอบขนแรงงานต่างด้าวชาวเมียนมา จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่ลักลอบเข้าเมือง มาตามเส้นทางในหมู่บ้าน พื้นที่บ้านพรุเตียว หมู่ 5 ต.สำนักขาม อ.สะเดา จ.สงขลา โดยนั่งมาในรถคันละ 5 คน

เบื้องต้น เจ้าหน้าที่ได้นำตัวชาวเมียนมาทั้ง 10 คนไปตรวจคัดกรองและหาเชื้อโควิดพร้อมกับแยกกักตัวสังเกตอาการเป็นเวลา 14 วัน ว่าติดเชื้อโควิดหรือไม่โดยเฉพาะสายพันธุ์อินเดียและแอฟริกาใต้ ที่ระบาดอยู่ในประเทศมาเลเซีย รวมถึงคนขับรถแท็กซี่ทั้งสองคนก็ถูกตรวจเช็ด้วยก่อนที่จะส่งตัวดำเนินคดีที่ลักลอบขนเข้าเมืองและนำพาแรงงานต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรฯ และจะสอบสวนไปยังเครือข่ายลักลอบขนแรงงานต่างด้าวก่อนหน้านี้เพื่อจับกุมโดยเร็วที่สุด เนื่องจากเสี่ยงต่อการนำพาเชื้อโควิดเข้ามาระบาดในประเทศไทย

1.2 ข้อมูลทางวิชาการที่สำคัญ

จากเหตุการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศเมียนมา ซึ่งมี รายงานผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นมาตั้งแต่เดือนพฤษภาคมและสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนกันยายน 2563 โดยข้อมูล ณ วันที่ 11 พฤศจิกายน 2563 ประเทศเมียนมามีรายงานผู้ติดเชื้อกว่า 63,000 ราย และเสียชีวิต 1,461 ราย เนื่องจากประเทศไทยมีชายแดนติดต่อกับประเทศเมียนมาและมีความเสี่ยงที่อาจจะมีการเดินทางผ่านเข้าออกบริเวณชายแดน จึงมีความเสี่ยงที่จะมีการระบาดของโรคเกิดขึ้นในประเทศไทยได้ การเฝ้าระวังในประชากรกลุ่มแรงงานต่างด้าวที่พบในประเทศไทยจึงมีความสำคัญ

แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประชากรกลุ่มแรงงานต่างด้าว กรณีแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมาย หรือทำผิดกฎหมายในประเทศไทย

1. แรงงานต่างด้าวที่เป็นผู้ต้องขังแรกจับในเรือนจำทุกแห่งทั่วประเทศ รวมถึงผู้เดินทางจากต่างประเทศที่ต่อมาถูกตรวจพบว่าต้องคดีและอยู่ระหว่างรอส่งศาลข้ามจังหวัด โดยดำเนินการเช่นเดียวกับผู้ต้องขังเข้าใหม่แรกจับรายอื่นๆ ทำการเก็บตัวอย่างทุกราย 2 ครั้ง คือวันแรกจับ (วันที่ 1-3) และก่อนกลับ เข้าเรือนนอนปกติ (วันที่ 13-14) โดยหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการเก็บตัวอย่าง ได้แก่ กรมราชทัณฑ์โรงพยาบาล ที่เป็นแม่ข่ายของหน่วยบริการของเรือนจำ ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ และสำนักงานป้องกัน ควบคุมโรค และสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมืองในพื้นที่นั้นๆ

2. แรงงานต่างด้าวที่เป็นผู้ต้องกักแรกจับในศูนย์กักผู้ต้องกักตรวจคนเข้าเมืองทุกแห่งทั่วประเทศ โดยดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 1. โดยเก็บตัวอย่างทุกราย จำนวน 2 ครั้ง เมื่อแรกจับ (วันที่ 1-3) และก่อนออกจากห้องกัก (วันที่ 13-14) โดยหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการเก็บตัวอย่าง ได้แก่ ด่านควบคุมโรคร่วมกับ โรงพยาบาลในพื้นที่นั้นๆ และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

3. แรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองที่ถูกจับกุม โดยตรวจผู้หลบหนีเข้าเมืองแรงงานต่างด้าวทุกรายเมื่อตำรวจตรวจจับแรงงานผิดกฎหมายได้ ให้ประสานเก็บตัวอย่าง NPS 1 ครั้ง ในวันที่ตรวจจับได้ หรือ วันถัดไป โดยประสานโรงพยาบาลในพื้นที่ก่อนนำมาฝากขังที่สถานีตำรวจ หรือมีเครือข่ายแจ้งโรงพยาบาล ในพื้นที่รับผิดชอบทำการเก็บตัวอย่างขึ้นกับการประสานงานภายในจังหวัดนั้นๆ โดยหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ ได้แก่ โรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานป้องกันควบคุมโรค ร่วมกับตำรวจ ในพื้นที่นั้นๆ

2. การดำเนินงานด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง

มาตรการการดำเนินงานเฝ้าระวังในประชากรกลุ่มแรงงานต่างด้าวที่ตรวจพบในประเทศไทย

การเฝ้าระวังที่ดำเนินการเพิ่มเติมจากการเฝ้าระวังในระบบปกติใช้ติดตามสถานการณ์ของโรคเพื่อให้สามารถตรวจจับการระบาดได้ทัน่วงทีเพื่อลดการแพร่ระบาดในวงกว้างและการเสียชีวิตในกลุ่มประชากร แรงงานต่างด้าว โดยทำการเก็บตัวอย่าง NPS จากประชากร ตามระยะเวลาที่กรมควบคุมโรคกำหนด โดยจำแนก ดังนี้

1. แรงงานต่างด้าวที่สงสัยติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เข้าเกณฑ์สอบสวนโรค (Patient Under Investigation : PUI) ดำเนินการทั่วประเทศ ให้พิจารณาเก็บตัวอย่างจากแรงงานต่างด้าวที่มีอาการและปัจจัยเสี่ยงเข้าเกณฑ์ สอบสวนโรค (PUI) โดยไม่จำกัดเพศ และอายุเพื่อส่งตรวจยืนยัน โดยนิยามผู้ป่วยที่เข้าเกณฑ์สอบสวนโรคตามแนวทางที่กรมควบคุมโรคกำหนด ดังนี้

ตารางที่ 1 อาการป่วยเข้าได้กับนิยามผู้ป่วยเข้าที่เกณฑ์สอบสวนโรค (Patient Under Investigation : PUI)

อาการและอาการแสดง	ปัจจัยเสี่ยง (สถานการณ์ปัจจุบันไม่พบผู้ป่วยติดเชื้อในประเทศ)	มาตรการการกักกัน
<p>กรณีที่ 1 การเฝ้าระวังที่ต่ำ ควบคุมโรคติดต่อ ระหว่างประเทศ อุณหภูมิร่างกายตั้งแต่ 37.3 องศาเซลเซียสขึ้นไป หรือ อาการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ไอ น้ำมูก เจ็บคอ ไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่รับรส หายใจเร็ว หายใจ เหนื่อย หรือ หายใจลำบาก</p>	<p>มีประวัติเดินทางไปยัง หรือมาจากต่างประเทศทุกเที่ยวบิน ทุกช่องทางระหว่างประเทศ</p>	<p>กักกันตามมาตรการ</p>
<p>กรณีที่ 2 การเฝ้าระวังในผู้สงสัยติดเชื้อ/ผู้ป่วย กรณีที่ 2.1 ผู้สงสัยติดเชื้อที่มีอาการ ได้แก่อาการ อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ประวัติมีไข้/ อุณหภูมิ กายตั้งแต่ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป ไอ น้ำมูก เจ็บ คอ ไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่รับรส หายใจเร็ว หายใจเหนื่อย หายใจลำบาก</p>	<p>1) 14 วันก่อนวันเริ่มป่วย มีประวัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ 1.1) เดินทางไปยัง มาจาก หรืออยู่อาศัยในประเทศที่มีการ รายงานโรคในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา 1.2) สัมผัสกับผู้ป่วยสงสัยหรือยืนยันโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 1.3) ไปในสถานที่ชุมนุมชน หรือสถานที่ที่มีการรวม กลุ่มคน เช่น ตลาดนัด ห้างสรรพสินค้า สถานพยาบาล หรือขนส่งสาธารณะ ที่พบผู้ป่วยสงสัยหรือยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา 1.4) ปฏิบัติงานในสถานกักกันโรค 2) แพทย์ผู้ตรวจรักษาสงสัยว่าเป็นโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019</p>	<p>- กักกันตามมาตรการ ในกรณี 1.1) 1.2) ที่มี ผู้ป่วยยืนยัน และ 1.3) ที่มีผู้ป่วยยืนยัน - กรณีอื่นๆ ดูแลรักษา ตามแนวทางเวชปฏิบัติ ของโรคที่เป็น</p>

กรณีที่ 2.2 ผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ	มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ 1) อาการรุนแรง ใส่ท่อช่วยหายใจ หรือ เสียชีวิต 2) ไม่ทราบสาเหตุ หรือ สาเหตุไม่ได้ภายใน 48 ชั่วโมง 3) แพทย์ผู้ตรวจรักษาสงสัยว่าเป็นโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	รักษาตามแนวทาง เวชปฏิบัติของโรคที่เป็น
กรณีที่ 3 การเฝ้าระวังในบุคลากรด้านการแพทย์ และสาธารณสุข อาการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ประวัติมีไข้/ อุณหภูมิร่างกายตั้งแต่ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป ไอ น้ำมูกเจ็บคอ ไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่รับรส หายใจเร็ว หายใจเหนื่อย หายใจลำบาก	ปฏิบัติหน้าที่ในสถานบริการสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาล คลินิก รพสต. สถานที่ตรวจทางห้องปฏิบัติการ ร้านขายยา หรือเป็นทีมสอบสวนโรค หรือปฏิบัติงานในสถานกักกันโรค โดยพิจารณาตามความเหมาะสม	รักษาตามแนวทาง เวชปฏิบัติของโรคที่เป็น
กรณีที่ 4 การเฝ้าระวังผู้มีอาการติดเชื้อระบบทางเดินหายใจเป็นกลุ่มก้อน ผู้มีอาการติดเชื้อระบบทางเดินหายใจเป็นกลุ่มก้อน (cluster) ตั้งแต่ 5 รายขึ้นไป ในสถานที่เดียวกัน	เป็นกลุ่มก้อนในสถานที่และ ช่วงสัปดาห์เดียวกัน โดยมีความเชื่อมโยงทางระบาดวิทยา	รักษาตามแนวทาง เวชปฏิบัติของโรคที่เป็น

2. แร้งงานต่างด้าวที่อาศัยรวมกันในพื้นที่แออัด ทำงานในสถานประกอบการต่างๆ

โดยจังหวัดทำการสำรวจพื้นที่และประชากรเสี่ยง จัดทำทะเบียนสถานประกอบการและจำนวนแรงงานในสถานประกอบการนั้นๆ และพิจารณาเลือกสถานประกอบการ ดังนี้

- สถานประกอบการที่มีแรงงานต่างด้าวอยู่กันอย่างหนาแน่น และมีแรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาทำงานใหม่ ตั้งแต่เดือนกันยายน เป็นต้นมา

- แร้งงานต่างด้าวที่ทำงานบริเวณช่องทางระหว่างประเทศ เช่น พนักงานขับรถ

กรณี ถ้าหากมีสถานประกอบการหลายแห่ง ให้สุ่มเลือกสถานประกอบการก่อน โดยสุ่มเลือก 3 – 4 แห่ง และภายในสถานประกอบการให้สุ่มเลือกแรงงานต่างด้าว หากเป็นสถานประกอบการขนาดใหญ่ที่มีหลาย แผนก ให้ทำการสุ่มแผนกก่อน จากนั้นสุ่มเลือกแรงงานภายในแผนก วิธีการสุ่มอาจทำได้โดยการจับฉลาก จากทะเบียนสถานประกอบการ แผนกและคนงาน โดยทำการเก็บตัวอย่าง NPS ส่งตรวจยืนยัน จำนวน 1 ครั้ง ทั้งนี้ วิธีการสุ่ม

หน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานป้องกันควบคุม โรคในพื้นที่ สถานประกอบการ และกระทรวงแรงงานในแต่ละพื้นที่นั้นๆ

3. ข้อเสนอแนะต่อกระทรวงสาธารณสุข

1. ควรมีการให้คำแนะนำ พัฒนาสื่อ สนับสนุนองค์ความรู้ และแนวทางในการจัดการสุขอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ สำหรับนายจ้างที่มีกลุ่มลูกจ้างที่เป็นแรงงานข้ามชาติ เพื่อลดและป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคการระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 (COVID 19) และเป็นการสร้างความรู้และเข้าใจอันดี สำหรับกลุ่มลูกจ้างที่เป็นแรงงานข้ามชาติให้ทราบถึงแนวทางปฏิบัติตนในการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ถูกต้องอีกด้วย

4. Reference และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง

4.1 เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.(2562). แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประชากรกลุ่มแรงงานต่างด้าว.ค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2564 จาก https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/g_srrt/g_srrt_241263.pdf

4.2 ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง

-

ในอนาคตอาจมีข้อมูลสนับสนุนทางวิชาการเพิ่มขึ้น โปรดติดตามต่อไป

RRHL Center

วันที่ตรวจสอบข่าว 24 พฤษภาคม 2564